

**Projektová studie
veřejných přírodních ploch obcí mikroregionu
Hlinecko**

soubor architektonických studií

T E C H N I C K Á   Z P R Á V A

KROUNA

Jižní část

Střední část

Severní část

VN KONZULT, s.r.o.

2013

ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ZADAVATEL: **Sdružení obcí mikroregionu Hlinecko**
Poděbradovo nám. 1
539 01 Hlinsko
IČO 00274038

zastoupený: Jiřím Sochou,
předsedou

spolupráce: Mgr. Pavel Ondra,
starosta obce Krouna

ZPRACOVATEL PROJEKTU: **VN KONZULT, s.r.o.**
Za Sokolovnou 744
533 41 Lázně Bohdaneč
IČO 27493229
www.vnkonzult.cz

zastoupený: Kateřinou Korejtkovou,
jednatelkou

odborná spolupráce: Ing. Arch. Tereza Šmídová,
architektonické řešení

OBSAH

1 Historie	4
2 Současný stav	6
Jižní část	
Střední část	
Severní část	
3 Návrh	8
Jižní část	
Střední část	
Severní část	

ÚVOD

Architektonická studie je dlouhodobý koncepční materiál vycházející z územně plánovací dokumentace, respektující historické souvislosti vývoje obce a nastiňující možné konkrétní kroky vedoucí k postupné regeneraci obce v rámci zvýšení kvality života obyvatel.

Jedná se o dlouhodobou vizi, která bude naplňována dle jednotlivých etap na základě aktuálních potřeb a finančních a technických možností obce.

Jednotlivé kroky či realizační etapy budou projednávány a naplňovány za základě komunitního přístupu obyvatel v obci, tj. na bázi plošné diskuze s občany.

1. Historie

Při jakékoliv práci s prostorem uvnitř obce je dobré začít pochopením jeho historického vývoje. Urbanistická struktura – tj. uspořádání domů (v terénu, kolem cest i mezi sebou navzájem) je v každé obci jiná. Toto její uspořádání je jedním z klíčových prvků její jedinečnosti i jedinečnosti každého vnitřního prostoru obce.

Urbanistická struktura každé obce je dána dobou vzniku obce a jejím následným historickým vývojem, který byl úzce spjat s přírodními podmínkami daného místa. Tato struktura z doby založení vesnice se obvykle téměř neporušena dochovala do poloviny 20. století a tvoří skutečnou „kostru“ obce. Tvoří její „osobnost“. Proto je velmi důležitá, a tím je i důležité její pochopení. Proto nás bude zajímat historie Krouny.

První písemná zmínka o Krouně je z roku 1349 a víme jistě, že v roce 1350 zde stál dřevěný kostel. Obec je ale starší. Dokladem toho jsou nalezené střepy středověké keramiky - nejstarší z nich z poloviny 13. století.

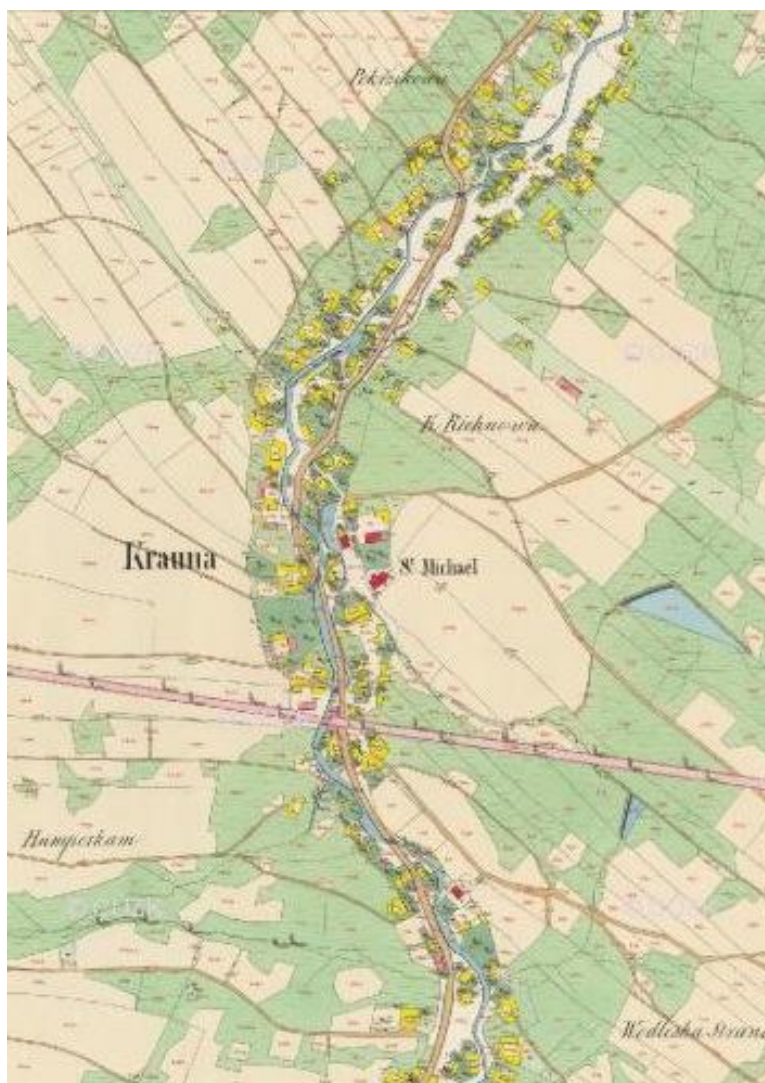
Pojďme se na chvíli podívat do doby vzniku Krouny - do 13. století. To s sebou přineslo mnoho změn. V zemědělství se přešlo na trojpolní systém hospodaření a další nápady v zemědělství zvýšily výnosy z polí. Uživilo se tak více lidí a jejich počet začal stoupat. Původní rozsah polí přestal stačit pro takové množství obyvatelstva, a tak se bylo nutné zakládat nové vesnice a s nimi zvětšovat rozsah obdělávané půdy. Začalo se postupovat z rovinnatých a neúrodnějších oblastí, které byly osídlené do té doby, i do hornatých a méně úrodných míst. Začala **velká kolonizace**.

Tak se označuje proces dobývání a osidlování nových zemědělsky využitelných poloh spojený se zakládáním nových vesnic. Velká kolonizace, probíhající neobvykle rychlým tempem, změnila zásadním způsobem tvářnost Evropy. Kolonizační úsilí podstatně proměnilo i ráz krajiny. Část lesů zmizela a byla nahrazena hustou sítí osad, jež už se příliš nelišila od dnešní podoby.

Vesnice zakládané v době velké kolonizace mají víceméně pravidelný půdorys. Tato pravidelnost vycházela ze změny ve vztazích feudál – poddaný – půda. Znamenalo to zlepšení postavení poddaného vesničana, který získal jistotu, že usedlost předá svým potomkům (jistota, kterou dříve ani zdaleka neměl). Půda nadále zůstávala právně majetkem vrchnosti, a tak se vztah sedláka k půdě dá nejlépe označit jako dědičný nájem. Práva a povinnosti poddaných byly stejné pro všechny. Poddaní odváděli stejně velké peněžní i naturální dávky apod., proto nově zakládané vesnice byly vyměřovány tak, aby polnosti jednotlivých usedlíků byly stejné. Dá se tedy říci, že na základě sjednocení povinností poddaných došlo pravděpodobně i k pravidelnosti zakládacích schémat nových vesnic.

Zajímavé je, že po staletí přetrvávala struktura půdorysů vesnic a vesnických domů i přesto, že byly často fyzicky obměňovány.

V době velké kolonizace se používalo několik typů zakládacích schémat odvíjejících se od terénní situace místa, kde byla ves zakládána. Pro Krounu bylo použito schéma údolní lánové vesnice.

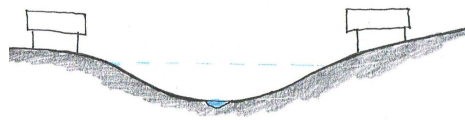
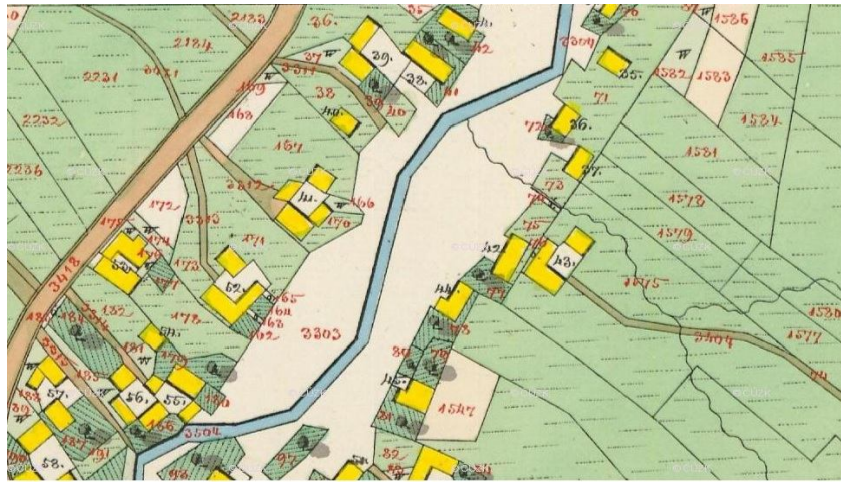
Mapa stabilního katastru - možno k podrobnému prohlédnutí na www.archivnimapy.cuzk.cz

Údolní lánová vesnice

Jedná se o jednoduché zakládací schéma, jehož základem byl jeden pozemkový pruh (lán), který se táhl za usedlostí a obvykle dosahoval až hranic katastru. Většinou byl podélnou osou tohoto založení potok, podél něž se řadily jednotlivé usedlosti, tak jak to vidíme okolo Krouny. Pro snadnost vytyčení se toto schéma používalo v tvarově členitějším území. Údolní lánové vesnice mohou mít usedlosti rozložené jen po jedné nebo obou stranách potoka. Příklad Krouny je samozřejmě po obou stranách.

Nepředstavujme si ale domy v těsné blízkosti potoka. Je potřeba si uvědomit, že tehdejší potoky a říčky značně meandrovaly, byly kolem nich mokřiny a jejich okolí mohlo být i poměrně zarostlé. Jednalo se tedy o celkem neprůchodná místa a třeba i bažinatá. Kromě toho toky ohrožovaly vesnice při jarním tání i jindy tím, že se poměrně pravidelně rozvodňovaly. Proto zcela logicky byly domy stavěny až v bezpečné vzdálenosti od vody.

Vesnice tohoto typu nemají klasickou návěs. I v projektu řešená "Dolní návěs" je širším okolím potoka, které zůstalo z důvodů bezpečnosti před povodněmi nezastavěné. Na mapách stabilního katastru z roku 1839 vidíme, že usedlosti kolem dolní návěsi jsou roubené (vybarvené žlutě) a u nich je občas označen kousek sadu, ale povětšinou jsou pozemky označené jako vlhké louky. Teprve ve větší vzdálenosti od potoka vidíme pole.

Původní vodní tok říčky Krounky byl v roce 1921 regulován. Na mnoha místech v obci byl jeho tok změněn - napřímen a bylo vybudováno hluboké koryto - stejně tak na "Dolní návsi".

2. Současný stav

Jak již bylo řečeno v kapitole o historickém vývoji, řešená "Dolní návěs" je vlastně širším okolím potoka Krounky. Charakter návsi se podél jejího toku proměňuje spolu s tím, kolik je prostoru mezi vodotečí a hranou soukromých pozemků.

Nejvýraznějším motivem Dolní návsi je samozřejmě potok Krounka. Problémem, který platí v podstatě po celé délce toku, je zanesené koryto a zarostlé a obtížně udržovatelné břehy, které bývají plně kopřiv. To přívětivosti návsi příliš nepřidá.

Jižní část

Zde je prostoru nejvíce a této části udává charakter vzrostlé lipové stromořadí po obou stranách Krounky, které je velmi krásné. V řadách lip jsou všem místy i jiné druhy stromů nejspíše z náletů: topol, bříza, vrba atd.

V této partii je také poměrně mnoho jehličnatých stromů: převážně smrků, ale i borovic a modřínů. Jehličnaté stromy v intravilánu obce jsou problematickým tématem. Nepatří sem totiž, nejsou zde tradiční a nikdy nebudou působit přirozeně a hezky. Jedinou výjimkou jsou skutečně vysoko položené horské obce, ale to není náš případ.

Zde je navíc problematické jejich umístění - některé jsou na terénní hraně u potoka. Tady jsou velmi problematické nejen z estetického hlediska. Kyselý opad jehličí je pro potok velmi špatný. Okyseluje totiž vodu a to velmi vadí živým organismům v ní.

Navíc zde jsou i skupiny jehličnanů kolmo na osu potoka, které brání celkovému vnímání krásného velkorysého prostoru návsi a tříští jej. Nehledě na to, že jsou některé nasázeny příliš blízko u sebe, jiné mají ulomenou špičku atd. a žádnou parádu zde nenadělají.

Je samozřejmě potřeba ocenit zájem občanů o veřejné prostranství i jejich snahu je výsadbami (převážně jehličnanů) zkrášlit. Tato studie by měla ukázat, jakým směrem by se tyto chvályhodné aktivity měly odvíjet, aby výsledek byl co nejharmoničtější z hlediska celku prostoru návsi, nejen jejich dílčích částí.

Na nejnižnějším konci, vlastně při "vstupu" do Dolní návsi je rozsáhlá zpevněná plocha, která dnes slouží k odstavování nákladních automobilů, ale také skladování stavebního materiálu. Jinou funkci nemá. Toto asfaltové "moře" je první dojem, který na člověka přicházejícího či přijíždějícího do návsi zapůsobí.

Za touto plochou je úsek veřejného pozemku dlouhodobě pronajatý, kde se skladuje dřevo a u terénní hrany potoka jsou i soukromě realizované drobné výsadby trvalek a keřů a také malé modřín.

Na druhé straně jsou rozsáhlé porosty škumpy, které zde naprosto nejsou vhodné.

Střední část

Tato partie je poměrně volná otevřená. Břehy jsou pouze travnaté. V jednom úseku jsou nasázené mladé ovocné stromky místních krajových odrůd. Výrazným prvkem je zde most pro auta přes Krounku.

Severní část

Mezi terénní hranou a komunikací je zde nejméně místa. Více prostoru je pouze kolem dopravního ostrůvku se dvěma sloupy a u lavičky mezi dvěma stromky černých jeřabin. Dopravní ostrůvek je nejasně vymezen.

3. Návrh

Koncepce návrhu

Návrh koncepce řešené lokality je inspirován historickou podobou návsi a vůbec vnitřních prostor vesnic. To se týká jak kompozičního umístění, tak druhů dřevin.

Cílem je velký vzdušný prostor, který vynikne v celé své kráse a v podstatě také jednoduchosti. To unikátní a cenné už na Dolní návsi je: potok Krounka a volný prostor.

Cílem není prostor zaplnit spoustou stromů a keřů, ale spíš jen jej doplnit. Vyzdvihnout a podtrhnout jeho hodnoty citlivým doplněním a nebo odstraněním některé zeleně.

Keře obecně na návších nejsou příliš tradiční. Historicky zde byly jen minimálně, a tak mohl prostor vynízt ve své celistvosti: plochy trávníků, vodních ploch a vzrostlé stromy. Proto jsou keře v návrhu využity velmi umírněně, a to jen ke zdůraznění některých míst např. schůdků k vodě nebo po obvodu veřejného prostoru u soukromých plotů. Keře jsou také využity jako prostředek k omezení negativního estetického působení sloupů na návsi.

Zvolené květiny a keře jsou inspirovány tradičními venkovskými zahradami, jaké měly naše prababičky a také volnou přírodou.

Keře na vesnici tradiční jako šeříky, kdoulovce, vajgélie, trojpušky, kaliny či hortenzie jsou krásné: výrazně kvetou i voní a v daném prostředí působí přirozeně. Jsou ale také osvědčené svou minimální potřebou údržby, odolností vůči chorobám i mrazu.

V návrhu nejsou žádné dlouhé monotónní mnohametrové pásy stejných druhů keřů jako např. tavolníků, jak to bývá běžně v městské veřejné zeleni. Keřové stěny jsou komponovány jako pestré z více druhů keřů (jeden druh obvykle na délku kolem 3 m), které kvetou v různou dobu a vůbec se střídají ve svém výtvarném účinku např. zbarvením listů či bobulemi na podzim, barevnými větvičkami v zimě apod.

Do návrhu veřejné zeleně Dolní návsi v Krouně jsou zakomponovány i dnes již málo využívané a přitom tradiční keře, např. růže Hugova nebo i takové, které jsou v přírodě velmi ohrožené jako růže bedrníkolistá. Mělo by tím dojít nejen k vytvoření z estetického hlediska vskutku neobyčejné veřejné zeleně, ale také ke zvýšení druhové pestrosti místa (biodiverzity). Přínos by tedy měl být nejen estetický, biologický, ale i kulturní. Vždyť růže stolistá dříve kvetla v každé zahrádce a patřila k tradičnímu obrazu venkova....

Z našich domácích, v přírodě rostoucích, růží jsou navrženy: růže šípková, již zmíněná růže bedrníkolistá s černými šípkami, růže převislá a růže sivá, která je velmi zajímavá barvou svých listů. Z růží historických a na venkově dříve běžných je to růže bílá, růže stolistá, růže Hugova, růže svraskalá, damašská. Všechny tyto růže jsou výborně mrazuvzdorné a bez jakékoliv péče zvládnou i zdejší zimu.

růže stolistá

Pro celkově pěkný dojem je v první řadě potřeba věnovat pozornost stavu vodoteče jako takové. Čisté koryto, v němž voda pěkně proudí, je základní předpoklad půvabu místa. Navíc díky tomu, že voda poteče rychleji nebude docházet tolik k usazování naplavenin v korytě. Krounka ani její bezprostřední okolí není v majetku obce, proto i čištění koryta není v kompetenci obce. Nicméně vybagrování koryta Krounky je akce plánovaná Povodím v nejbližší době.

Další důležitou věcí je údržba břehů. Dříve by je bez problému spásaly kozy. Dnes je potřeba strmé břehy pravidelně sekat a posekanou hmotu odvázet. Zejména je důležité, aby nezůstala ležet na místě a to ani v případě, pokud by se kosilo velmi často. Mulčování je vlastně hnojení a vyhnojené plochy vyhovují agresivním a bujněji rostoucím druhům rostlin jako jsou např. kopřivy.

Samotný režim pravidelného kosení může i bez jakýchkoliv dalších zásahů způsobit, že se zde postupně vytvoří z přírodovědného hlediska velmi hodnotné společenstvo rostlin.

Jižní část

Samozřejmostí je zachování lipových stromořadí pouze s tím, že navrhuji postupně vykácet stromy jiných druhů vyrostlých pravděpodobně z náletů jako topol, vrbu, břízy tak, aby stromořadí více vyniklo. Také by bylo vhodné zamyslet se nad zdravotním i estetickým stavem některých jehličnanů a začít je postupně odstraňovat. Na místo jehličnanů na levém břehu navrhuji dosadit lípu. Porosty škumpy doporučuji zcela odstranit a vysadit sem pouze jednu solitérní vrbu, která by postupným ořezem na hlavu měla být napěstována na hlavatou.

Obrovská zpevněná plocha je v návrhu výrazně omezena. Nově by při vstupu do návsi měla být dominantní plocha oválného posezení se třemi lavičkami. Zpevnění plochy by mohlo být realizováno např. nepravidelnými plochými kameny, případně jako minerální beton (mlatový povrch). To jsou řešení, která v daném prostředí budou působit velmi pěkně a přirozeně.

nepravidelná kamenná dlažba

Řešení tohoto místa jižní části návsi je navrženo tak, aby mohlo být realizováno postupně, po částech. Stávající drobný zelený ostrůvek by bylo krásné osadit půdopokryvnými růžemi. Doporučuji sem růže s jednoduchými květy: růžovou Pink Bassino a červenou Mainaufeur, obě s maximální odolností proti mrazu od firmy Kordes: www.nejkrasnejsi-ruze.cz. Tyto růže nepřetržitě a bohatě kvetou od června až do prvních mrazů a vytváří bohaté kvetoucí koberce.

Půdopokryvné růže jsou v návrhu využity i dalších částech návsi. Jsou totiž jedinečnou kombinací praktičností a krásy. Jejich dlouhé bujné výhonky nedávají šanci plevelům. Výborně se proto hodí do veřejné zeleně. Jsou naprosto bezúdržbové, není potřeba je stříhat.

Všechny zvolené půdopokryvné růže na Dolní návsi jsou růže od výše zmíněné firmy Kordes, která se při šlechtění soustředí nejen na krásu růží, ale zejména na jejich odolnost vůči chorobám. Tyto vyšlechtěné kultivary nepotřebují žádnou chemickou ochranu a nepodléhají ani padlí ani černé skvrnitosti. Všechny navržené růže jsou uváděny jako bezproblémově mrazuvzdorné do min. -29°C s tím, že ani v klimatické zóně 5 (kde se Krouna nachází) není potřeba žádná ochrana rostlin na zimu.

Dosypání mulče na zimu se jejich mrazuvzdornost ale samozřejmě posílí. Celkově se tedy dá zhodnotit, že kromě obnovy kůrového mulče tyto růže žádnou péči nepotřebují. Podrobněji k jejich výsadbě viz. Obecná část.

Růže ‚Mainaufeur‘ - www.nejkrasnejsi-ruze.cz

Cílem návrhu je okolí posezení učinit atraktivním pokud možno celoročně. Proto jsou v návrhu umírněně použity i keře, které místo ozdobí svým jarním kvetením. Nízké keře navrhuji vysadit přímo k posezení: kalinu obecnou ‚Compactum‘ a kdoulovec. Ty jsou krásné nejen svými květy, ale kalina má atraktivní rudé plody na podzim a kdoulovec se obalí známými kdoulemi.

Opodál je ke sloupu možné vysadit naši domácí růži sivou, která je velmi zajímavá svou modrozelenou barvou listů a u sloupu v ostrůvku s půdopokryvnými růžemi hezky vynikne hlohyně šarlatová ‚Orange Glow‘, jejíž krásné bobule zdobí tento poměrně velký keř dlouho do zimy. Hlohyně je stálezelená, proto účinek odstínění sloupu bude celoroční.

růže sivá

Nově vzniklý zelený ostrůvek kolem kamenů (které jsou dnes jen volně na asfaltu) je také osazen keři. Blízko ke sloupu navrhuji opět z důvodů jeho odstínění velký tradiční keř kaliny obecné ‚Roseum‘, který je v době květu zcela nepřehlédnutelný. O něco menší je stálezelená mahonie.

Aby menší plocha parkoviště, která je v návrhu zachována, byla trochu odstíněna při pohledech směrem od posezení. Doporučuji vysadit zde růži Hugovu. Je to veliký keř, který vyniká jako solitéra.

Náves navrhuji také doplnit o květiny, což jí nesmírně zkrášlí a obohatí, a to nejen díky barvám a vůním, ale také díky motýlům a dalšímu hmyzu, který bude květy přilákán. Podrobněji k tomu v Obecné části v kapitole Květinové záhony. Květiny, které zde již díky péči obyvatel jsou, je samozřejmě ideální zachovat, protože náves zdobí již teď!

K uvození a jako okrasa posezení jsou navrženy právě dva trvalkové záhony. Ty by měly být koncipovány podobně jako předzahrádky našich prababiček, tedy jako pestrá směs nenáročných trvalek, které se střídají v kvetení.

Protože je příjemné posedět poblíž vody, navrhuji kolem první lípy, která je nejbližší k brodu, instalovat tradiční kruhovou dřevěnou lavičku.

kruhová lavice Woburn kolem lípy

V prostoru po levé straně Krounky navrhují u plotu volně rostlý živý plot - volnou keřovou stěnu. Volná keřová stěna je velmi proměnlivá od jara do podzimu, jak již bylo zmíněno v kapitole Koncepce návrhu, a zejména volně roste. Žádné výrazné ořezávání zde nemá své místo. Keře jsou navrženy takové, aby danému místu svým vzrůstem odpovídaly. Tedy pokud je navržena keřová stěna o výšce 1,5 m, jsou v ní keře, které dorůstají max. 1,5 m nikoliv vyšší, které by bylo nutné výrazně seřezávat. Keře postačí vysazovat cca s odstupem 1 m (tedy asi tak 3 ks od každého druhu).

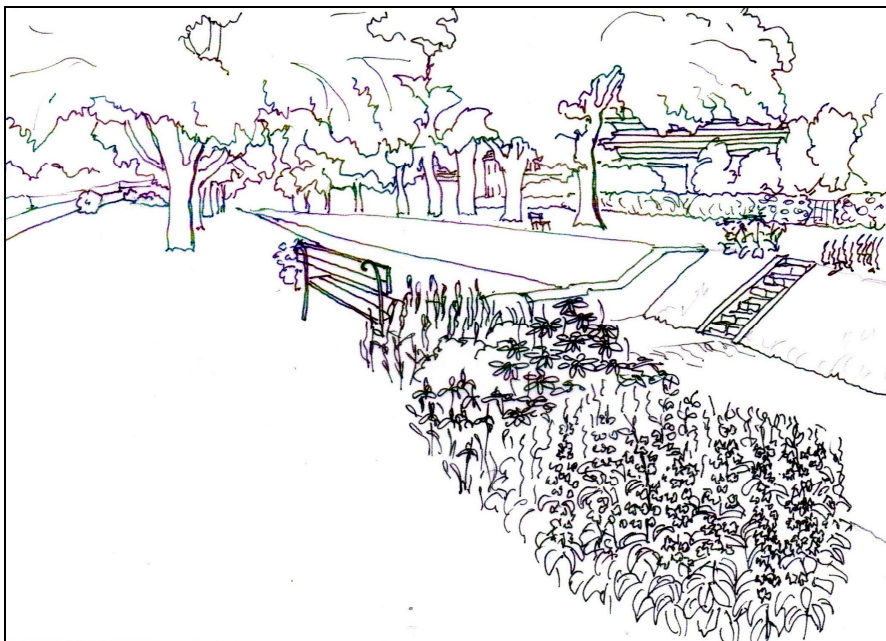

ukázka volně keřové stěny

Střední část

Tato partie návsi je ponechána maximálně volná a vzdušná tak, aby vynikla poezie potoka Krounky tekoucího návsi.

Krom tohoto motivu jsou hlavní ozdobou střední části návsi skupiny trvalek vysazené roztroušeně nahore u terénní hrany potoka. Květinami je zdůrazněno okolí mostu přes Krounku a také okolí schůdků u splávku. Do tohoto místa navrhují také umístit lavičku s výhledem na tekoucí vodu.

Roztroušené skupiny trvalek navrhují z květin, které jsou zcela nenáročné: naše domácí trvalky (vlastně plané rostliny) jako je vrbina, dobromysl atd. nebo ty, které rostly v podstatě bez jakékoliv péče na zahrádkách

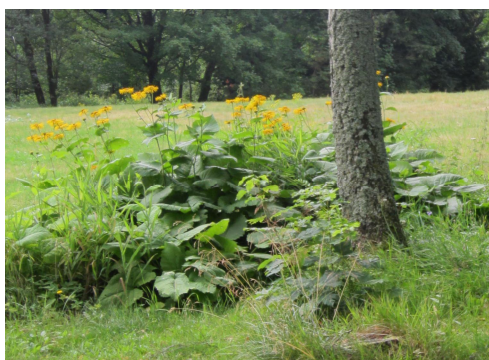
našich prababiček a najdeme je kvést i v dlouho opuštěných a neudržovaných zahradách jako např. rudbécie a kopretiny. Pokud se záhon dobře založí s využitím mulčovací rohože, nevyžaduje ani odplevelování než se záhon zapojí. Později husté trsy rostlin nedají plevely šanci. Jinak by záhony neměly vyžadovat v podstatě žádnou péči. Pouze je dobré některé suché květiny na jaře ostříhat. Cílem je totiž velmi přírodní vzhled, který se sem bude výborně hodit.

U splávku to může být na jedné straně skupina tvořená vrbinou, kyprejem, rudbécií..... a na druhý břeh je možné vysadit kontryhel, šalvěj, vrbinu a třapatku....

vrbina, kontryhel a šalvěj

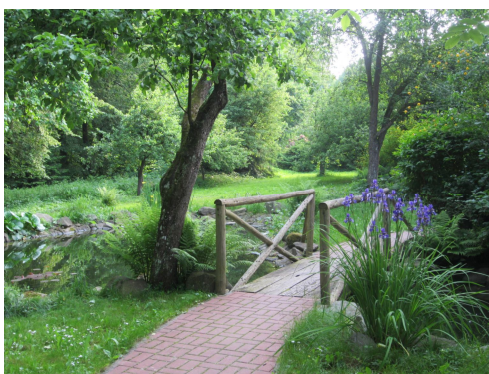
U šeríku může být skupina různě barevných plamenek a naproti např. veliký oman vznešený...

oman vznešený

U mostu by se mohly krásně vyjímat tradiční denivky - žlutá a cihlová, doplněné o kosatce kvetoucí na jaře a hvězdnice, jejichž květy se rozzáří na konci léta a na podzim. Z druhé strany mostu pak můžou být omamně vonící pivoňky doplněné orlíčky apod.

Výraznou změnou v celkovém působení návsi by mohlo být instalování jiných zábradlí na všechny mosty a mostky při zachování stávajících mostovek. Zábradlí může být jednoduché dřevěné, jak je vidět na zákresu.

ukázka dřevěného zábradlí na malém mostku

Další částí za mostem by mělo v budoucnu dominovat ovocné stromořadí. Dnes zde jsou již vysazené mladé stromky starých krajových odrůd, což je nesmírně hodnotný počín. Doporučuji tuto alej ještě rozšířit a koruny stromů napěstovat v dostatečné výšce - min. 130 cm (polokmen), aby bylo v budoucnu možné se pod stromy pohybovat a sekat trávu. Kromě toho výše nasazené koruny jsou tradiční záležitostí. K sázení a péči o ovocné stromy viz. podrobněji v Obecné části, v kapitole Vysokokmenné ovocné stromy.

V této střední části návsi je minimum keřů kvůli zmiňovanému cíli: otevřený prostor. Ty, které zde ovšem jsou, jsou velmi výrazné. U splávku navrhuji zachovat růži šípkovou. U dalších schůdků k vodě navrhuji pro zdůraznění vysadit moderní opakovaně kvetoucí žlutou růži, která bude zdobit náves svými květy téměř pět měsíců. U dalších schůdků může růst tradiční růže bílá. Dále byl již zmíněn keř šeříku pro odstínění sloupu a jako poslední je krátká volná keřová stěna - živý plot - před plotem u č.p. 118. Dnes zde již částečně něco v tomto duchu je - roste zde pámelník, ale také malé thujky. Jehličnany na náves skutečně nepatří a tuje, které jsou dnes tím nejošklivějším (byť rychle rostoucím) keřem, kterých je všude víc než dost, už vůbec ne.

Bylo by mnohem hezčí vytvořit zde skupinu pěkně kvetoucích keřů: růže svraskalá kvete opakovaně celé léto, zlatice (zde kultivar Maluch, který není tolik vzrůstný) kvete časně z jara a meruzalka krvavé ‚King Edward VII.‘.

živý plot z meruzalky krvavé

Severní část

V tomto úseku návsi je nejdůležitější pojednat malý dopravní ostrůvek se dvěma sloupy, který je dnes jakýmsi dominantním místem. Je zde totiž více prostoru a místo je poblíž mostku.

Opět navrhuji zdůraznit a ozdobit okolí mostku. Zde půdopokryvnými růžemi ve dvou barvách: bílé - Innocencia a měděné - Cubana. O jejich výhodách a krásném téměř půlročním kvetení bylo pojednáno již v textu pro Jižní část návsi.

Prostor s lavičkou mezi dvěma ároniemi navrhuji doplnit ještě o kvetoucí keře: tradiční růži našich babiček: růži damašskou (damascénskou) a dále o vajgélii, aby posezení zde bylo ještě příjemnější.

Do ostrůvku navrhuji vysadit nízký omamně vonící šefík Meyerův a k němu náš domácí brslen evropský, který je nejatraktivnější na podzim - svým krásným zbarvením listům a výraznými plody.

Důležité je opodál u ohradní zdi odstranit navážku a nálety. Toto místo by bylo hezké osadit barvínkem menším ve větší ploše. je to skvělá půdopokryvná rostlinka, která nepotřebuje vůbec žádnou údržbu a navíc půvabně kvete.

Na protějším břehu jsou opět zdůrazněny schůdky k vodě moderní opakovaně kvetoucí růží, tentokrát v barvě růžovočervené. Opodál opět navrhuji sloup doplnit o keř -kdoulovec japonský - ten pokvete cihlově v dubnu a větší plochu cca 4m² osazenou růží bedrníkolistou.

růže bedrníkolistá

Mobiliář na Dolní návsi

Návés je v návrhu doplněna o několik laviček: 3 ks u oválného posezení v jižní části a jednu u splávku. U oválného posezení by bylo dobré umístit také odpadkový koš a stojan na kola. Nově navrhované lavičky je možno volit zdobnější např. lavička Schonbrunn.

Litinová lavička Schonbrunn KLASIK - vyrábí např. Advas, s.r.o., Třebechovice pod Orebem

Pohodlná venkovní lavička s tvarovaným sedákem a opěradlem. Masivní smrková prkna o tloušťce 3,2 centimetru mají sražené hrany ze všech stran. Jsou chráněna napouštědlem proti plísním a dvěma nátěry lazurou v odstínu dub. Bočnice jsou z šedé litiny, natřené základovou barvou na litinu a dvěma nátěry barvy dle přání zákazníka. V případě betonového nebo asfaltového povrchu lze litinovou lavičku na 4 nohách přichytit pomocí vysokopevnostních šroubů. V případě nepevného podloží (hlína, tráva, kamení, apod.) je nutné vybetonovat základ do kterého je možné lavičku uchytit. Lavička váží 45 kg a je velmi stabilní. Technické parametry: délka 157cm šířka 65cm výška 73cm.

S ohledem na estetické a technické požadavky jsem vybrala odpadkový koš Barcelona s obložením z kvalitního teakového dřeva s vysokou odolností proti povětrnostním vlivům (např. www.kancelarskepotreby.net)

Koš má ocelovou konstrukci lakovanou práškovou barvou. Horní víko je odnímatelné a zabraňuje sněžení a pršení přímo do koše. Koš je vybaven vyjímatelnou pozinkovanou vložkou.

Ø 390 mm

Výška - 835 mm

Hmotnost - 17,8 kg

Objem - 36 l

Pochopitelně je také důležité umístění stojanu na kola.

Mělo by se jednat o stojany dřevěné, vyrobené z kulatiny pro čtyři kola. ([www. e-drevo.eu](http://www.e-drevo.eu)) Je to řešení jednoduché a do řešeného prostředí velmi vhodné.

Veřejné osvětlení

Již v zákresu situace u mostu ve střední části návsi bylo patrné, jak by prostoru prospělo komplexní řešení veřejného osvětlení. Stávající osvětlení instalované na betonových sloupech na návsi žádnou parádu nenadělají.

Krásné a stylové lampy by přinesly na náves novou estetickou hodnotu. Pro ukázkou vhodného řešení jsem vybrala z katalogu firmy Artmetal lampu Planta. Ta má přiměřenou výšku, a tím dá prostoru drobnější měřítko člověka a dále mu daruje poetickou atmosféru, a to nejen v noci, ale svým krásným tvarem i ve dne.

